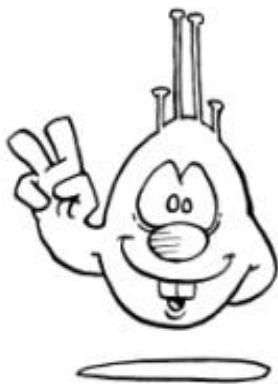

PODRŠEUK

129

SFERAK N 2015 Specijal – Dječji radovi

Uvodnik

SFerin natječaj za literarne i likovne radove učenika osnovnih i srednjih škola i dalje ruši sve rekorde - ove godine nam je pristiglo 455 literarnih i 1690 likovnih radova. Literarni radovi pristigli su iz čak 143 škole, iz 83 grada odnosno općine diljem Hrvatske, a mnogima je od njih ovo prvi put da su se prijavili na naš natječaj. Likovnih je radova pak bilo toliko puno da je samo njihovo raspakiravanje trajalo nekoliko sati, pa je bilo neizvedivo sačiniti sličnu evidenciju za njih. Nov izazov za naš žiri. ;)

A kad smo kod žirija... Ove su se godine u njemu, osim predsjednice, našle Vesna Kurilić, Mojca Brenko Puzak, Nives Hlubna i Paula Borošak, koja je i sama trostruka dobitnica SFERICE. I nije jedina nakon dobivanja nagrade ostala u našem veselom fandomu.

Irena Hartmann je danas nagrađivana spisateljica i urednica riječkog fanzina Eridan, a Valerija Strutinskaja na SFeraKonu vodi radionice za djecu. Tko zna čime će nas sve iznenaditi ovogodišnji dobitnici? ;)

Kao i svake godine, SFerin fanzin „Parsek“ donosi vam najbolje od najboljih, prvonagrađene u svakoj tematskoj kategoriji. Uživajte u čitaju ovih kreativnih priča, i šaljite radove i iduće godine! :)

U Zagrebu, 13.svibnja 2015.

Ivana Delač,
predsjednica žirija za SFERICE

PARSEK je paradoksalno-sekularno glasilo SFere, Društva zaznanstvenu fantastiku, IV. Podbrežje 5, 10020 Zagreb. Izlazi kvartalno i još ponekad.

Urednio i prelomio: Mirko Karas. Svi prilozi vlasništvo i copyright autora.

Naslovница: **Rock zvijezda iz 2115. g.** Ivona Ereš, 5. r. OŠ Pehlin, Rijeka

Parsek na webu: parsek.sfera.hr

Kontakt: parsek@sfera.hr

PARSEK je glasanjem European Science Fiction Society na Euroconu 2011. u Stockholm proglasen najboljim europskim SF fanzinom 2011. godine.

Vukodlak na jedan dan

Lea Podgorski

4 r. OŠ Ljubo Babić, Jastrebarsko
Voditelj: Branka Krčmar

Bilo je to krajem zime. U školi smo gledali dokumentarne filmove o dalekim zemljama. Moje prijateljice i ja samo odlučile otići u neku od tih zemalja na kampiranje. Posebno nam se svidjela Kanada i odluka je donešena da odemo baš tamo. Morale smo puno štedjeti jer je karta bila skupa. Nakon proljeća i ljeta stigla je jesen. Konačno smo uštedjele dovoljno novca za avionsku kartu. Roditelje i bake dali su nam novac za smještaj i mi smo krenule na taj, za nas, jako daleki put.

Bila je subota. Avion je kretao u jedanaest sati. Na aerodrom smo stigle sat vremena ranije kako bi izbjegle gužvu, ali uzalud. Svi su jurili i gurali se da se što prije ukrcaju. Stigle smo tamo na vrijeme, utrčale u avion i zauzele zadnja mjesta. Let je trajao skoro cijeli dan. Konačno je avion sletio. Ukrcale smo se na bus i vozile do glavnoga grada Otave (Ottawe), gdje smo rezervirale sobe u hotelu „Canada“.

Bilo je sunčano. Vjetar je lagano pirkao. Djeca su se igrala ulicama grada koje su iz autobusa izgledale doista čarobno. Stigle smo u hotel, raspremile kofere i odlučile malo prošetati. Šetale smo dugim gradskim ulicama i naišle na jednu suvernirnicu. U izlogu mi je

zapela za oko prekrasna ručno rađena ogrlica s privjeskom od perja i bijelih nanizanih perlica koje su izgledale kao otpali zubi. Toliko mi se svidjela da sam je morala kupiti. Svidjela se čak i mojim prijateljicama jer je doista izgledala posebno. Bilo je već kasno, morale smo se vratiti u hotel jer smo se drugi dan spremale na kampiranje.

Noć je brzo prošla i svanulo je doista divno jutro. Doručkovale smo, uzele stvari za kampiranje i krenule pješice. Ugledale smo na jednoj livadi jednu ogromnu statuu. Na internetu smo prije čitale da je to stari indijanski drveni kip poglavice čije je pleme nestalo preko noći. Odlučile smo tu postaviti šator. Zabavljale smo se cijeli dan i umorne legle u naše šatore koje smo same napravile. Prijateljice su zaspale, a ja sam se samo okretala i nikako nisam mogla zaspati.

Došla je ponoć. Vidio se pun mjesec. Moja ogrlica oko vrata počela je svijetliti. Čudno sam se osjećala. Pogledala sam svoje ruke, noge, a zatim i cijelo tijelo koje je potpuno podlakavilo. Usta su mi se počela širiti jer su mi narasli zubi, a posebno su mi se povećali očnjaci. Izgledala sam kao vukodlak.

Odjednom se oko mene pojavilo pedesetak isto takvih spodoba koje su izgledale isto kao i ja. Shvatila sam da su to vukodlaci, a i ja sam postala jedna od njih. Uhvatili su me za ruke i odveli u šumu. Počeli smo zavijati na pun mjesec. Bilo mi je doista jako zabavno.

Plesali smo, trčali i zabavljali na sve moguće načine. Penjali smo se na drveću i zabavljali se sa životinjama koje su panično bježale od nas kad su nas ugledale. Spazila sam jednog ogromnog medvjeda i skočila na njega. Evo i mojih prijatelja vukodlaka koji su mi se odmah pridružili. S medom smo igrali „Graničara“ tj. „Između dvije vatre“. Bio je lagan kao ping-pong loptica. Odjednom je pao na zemlju. Pun mjesec obasjavao je njegove oči u kojima sam vidjela ogroman strah. Toliko je bio preplašen da se jedva digao i trkom pobjegao.

Bilo je baš kul. Jedan od vukodlaka je viknuo:

„Idemo nekuda na klopu!“

Oni su već znali kuda idemo, primili me za ruke i ubrzo smo se našli baš u kuhinji onog mojeg hotela. Otvorili smo hladnjake u kojima je bilo doista svakakve hrane. Nanjušili smo prekrasne mesne štruce koje su bile spremne na pečenje, najvjerojatnije za sutrašnji dan. Toliko smo se najeli tog mesa da smo jedva hodali. Odjednom je netko bacio grudu mesa na mene, a ja sm vratila i tako smo se zabavljali i uživali. U jednom trenutku gruda mesa pogodila je alarm koji je počeo tuliti. I mi

smo tulili, zavijali, skakali i nakraju se razbježali na sve strane.

Trčeći tako odjednom sam pala niz liticu, ali sam shvatila da ja mogu i letjeti. Našla sam se u jednom čudnom selu. Pogledala sam oko sebe i svi su bili dlakavi kao i ja. Ispred mene se pojavio jedan vukodlak koji je bio nalik poglavici nekog plemena. Pozdravila sam ga, a on se zagledao u moju ogrlicu koja je svijetlila oko mojega vrata. Upitao me gdje sam našla tu ogrlicu.

„Zašto vas to zanima?“ odgovorila sam znatiželjno.

„To je ogrlica koja će ponovno vratiti moj narod,“ odgovorio je.

„Kako vam mogu pomoći?“ upitala sam ga.

Poglavica je ispričao kako je nekoć davno netko došao u njihovo selo koje se nalazilo na livadi kraj statue i ukrao oglincu koja ih je čuvala od vukodlaka. Vukodlaci su tako uništili cijelo selo i pretvorili i nas u ova dlakava stvorenja. Vjekovima noću lutamo šumama i gradovima,a danju se sakrivamo na ovom mračnom mjestu gdje nas nitko ne može pronaći.

Počelo je izlaziti sunce, a moje tijelo je još uvijek dlakavo. Shvatila sam da sam u nevolji. Moj poglavica je naredio da čim prije skoknem do statue i stavim ogrlicu oko vrata tog drvenog kipa. Moje noge nisu ni doticale

zemlju,a ja sam već bila na livadi. Stavila sam ogrlicu tamo gdje joj je mjesto i moje dlake odjednom su nestale.

U tom trenutku sam čula glas svojih prijateljica koje su me budile, bile su jako preplašene jer je oko nas bilo jako puno čudno odjevenih ljudi poput Indijanaca. Prepoznala sam poglavicu, primio me za ruku i zahvalio mi na svemu što sam za njih napravila.

Bili su to oni moji prijatelji vukodlaci s kojima sam provela nezaboravnu noć. Prijateljice su me čudno gladale i nisu doista ništa shvaćale. Spremile smo svoje stvari i vratile se u hotel. U hotelu su nam rekli da nam ne mogu dati ništa za jelo, jer su noću u kuhinju upale nekakve zvijeri koje su pojele meso i namirnice koje su se nalazile u hladnjacima. Gosti hotela pričaju da su to bili vukodlaci, koji svake godine baš tog datuma unište kuhinju nekog hotela u gradu.

„Baš su noćas bile dobre one mesne štruce!“ promjrljala sam.

„O čemu ti to pričaš?“ upitale su me.

„Pa znate da vukodlaci vole meso“, odgovorila sam.

„Da znamo,ali kakve to veze ima s tobom?“

„Ma nikakve,zaboravite!“ odgovorila sam.

Žao mi je što danas više nećemo to moći jesti. Stigle smo u sobu, upalile televizor i odjednom ugledale onu statuu s livade. Oko statue je bilo

puno novinara i onih čudnih ljudi koje smo ostavili na livadi, i onaj moj prijatelj poglavica. Novinar je objašnjavao kako se prema pričanju poglavice na statui konačno pojavila ogrlica koja je omogućila vukodlacima plemena da ponovno postanu normalni ljudi. Odjednom je ogrlica zasvijetlila.

„Bila je to legenda,a danas doista i stvarnost,“ rekao je novinar.

„Zar nije ovo ista ona tvoja ogrlica?“ upitale su me prijateljice, „Gdje ti je?“

„Nestala mi je negdje na livadi, doista nemam pojma.“

Više me nisu ništa pitale.

Brzo nam je prošao naš izlet u Kanadi i ubrzo smo se vratile natrag. Roditelji su nas dočekli na aerodromu.

„Sada svi zajedno idemo kod nas na ručak“, rekla je moja mama.

Baka je spremila finu juhicu,kolače i mesnu štrucu.

„Super, ali sigurno nije tako dobra kao ona u Kanadi!“ odgovorila sam.

Prijateljice su me čudno pogledale.

„O čemu ti to pričaš?“

„Pa znate da vukodlaci vole meso!“ sretno sam se nasmijala i viknula AUUUUUUUUU.....

Put kroz svemir

Marija MercedesKrema

3 r. OŠ Lovinac, Lovinac
Voditelj: Katarina Čačić

Vani je Godina je 4368. Ljudi u ovom brodu putuju već oko 2000 godina. Naravno, ne uvijek isti ljudi, već iz naraštaja u naraštaj. Proputovali su mnoge galaksije, jer svaka galaksija je samo jedno zrnce u svemiru.

No, vratimo se početnoj temi. I evo dobre viesti: za nekoliko dana ćemo stići do planeta koji bi mogli biti nove Zemlje! (Skratimo dakle za te dane tijekom kojih smo putovali)

Evo - lebdimo u orbiti prvog od planeta! A ja sam poslana da ih istražim! Pardon, nisam se predstavila. Ja sam agentica NMK -741 tajne službe svemirske vlade.

I, što se čeka, krenimo u istraživanje. I evo nas na planetu Yethrn. Razgledajmo prvo životinje...

Jedna slična majmunu, samo što ima dva palca i pet ruku te jedanaest repova. Nije ni čudo s tim da tamošnja stabla imaju mnogo grana. Pola, barem trećina planeta je šuma. Logički zaključak - s tako puno grana, treba puno alata za penjanje. Neću pokušati, nisam tako građena. Mislim, volim se penjati, ali

nemam rep, tri ruke ... I jedna kao vjeverica - miš, voli napraviti nastambu u stablu, duplju, kao vjeverica, a voli biti i na tlu kao miš ili nešto takvo. Biljni svijet je pun boja, npr. plava stabla, rozi list... eh, i mesožderke.

Istraživanja koja sam provela kažu da je planet kao u dobu dinosaura, po starosti. Pošaljimo im izvješća...

I primamo poruku da bi planet Yethrn mogao biti dobar za nastanjivanje.

Krenimo u istraživanje planeta Nietepatype. Pristižemo i... Hej! Odjednom sam pjegava! I brod! Ah! Razumijem! Stablo sipa sjeme. Mislim da je planet nastanjen.

Nekakvi hrčci, malo inteligentniji... Nose me nekamo! I dvore me! Hej! Pa ja nisam kraljica! Oh... Poveli su me u istraživanje planeta.

Fantastično! Ljupke životinjice, koje... svijetle u mraku! Stabla imaju cvijeće tako impresivnog oblika! I isto svijetle! Šume su tako fantastične za dječju igru.

Lišće i cvijeće kao tobogani , latice kao ljljačke, drva kao najmaštovitije penjalice... Ja kažem, kad bi birala planete, ovaj planet bih uzela za nastanjivanje. No dobro, ne smijem se toliko zanositi, pošaljimo im radije izvješće. I malu poruku: nakon što istražim sve planete mogu li ostati na ovoj? Dok čekamo odgovor, možemo se malo poigrati u ovoj hm, šumi.

I evo odgovora: "Draga agentice, vi i vaša postignuća su nas doveli do mnogih otkrića, pa i spasili ste nas jednom. Tako da, previše nam trebate da bi vas tek - tako ostavili na nekoj zabačenoj planeti s hrčcima."

Ljuta sam. Tako mi govori... Ma joj! Ali, svejedno ću naći način da to sredim.
U međuvremenu, vidimo se , ti ljudki planetu na koji ću se vratiti!

Dobar dan, planetu na koji dolazim!
Ovaj planet nazivaju Khnta. Ovdje je sve... nekako... moderno. Zgrade, svemirski brodovi, umjesto hrane nešto drugo... Čekaj, ovo zadnje, ova vrsta je tehnološki naprednija od nas! Stroj za hibernaciju, za vantjelesna putovanja, čudo neviđeno! A stanovnici su slični zemljanim, samo što su plavi, viši i imaju maalkice veću glavu od nas, zemljana.

Onda sam s jednim od njih, imena Pyccxoh, započela dug, dug razgovor o okolnim planetima, zatražila da mi objasni kako rade ti njihovi strojevi, o njihovoј anatomiji, on meni o svom narodu, ja njemu o svome... I prošlo je puno vremena. Još sam razgledala

njihova čuda na tom planetu. A onda sam ga pitala: što kad bi se mi naselili na njihov planet?

On odgovori da bi bilo zanimljivo imati takav narod kraj sebe, ali bi planet postao prenapučen i imali bi problema oko zagađenja. Ali svejedno mu je žao što nemamo svoj planet i zna da smo mi dobri. Svejedno, možemo se posjećivati.

Nakon svih tih avantura, došla sam natrag na brod. Predsjednik svemirske vlade je rekao: nećemo se naseliti niti na jedan planet. Yethrn mi jednostavno ne odgovara, a Nietepatype , na njemu bi izgubili red i disciplinu, a što Khnta tiče, je već naseljen.

Još ćemo putovati. Meni je više dosta tog putovanja.

Zato, kad su svi zaspali, moja obitelj i ja uzeli smo mali brod i spustili se, u tišini, na onaj drugi planet. (Sjeti se onoga planeta s hrčcima.) A da nitko nije znao za nas. I odsad mi živimo na tom planetu.

- *impresivno*: prelijepo, toliko lijepo da se ne možeš načuditi
- *tehnološki*: znanstveno, napravljeno u skladu s novim otkrićima
- *hibernacija*: "neživo" stanje, kao zimski san
- *anatomija*: znanost koja proučava ljudsko tijelo

S one strane

Robert Banfić

1 r. XV gimnazije, Zagreb
Voditelj: Senka Š. Škrnjug

I.

Svako jutro gledam u to glupo lice. Taj prokleti prišt sve više i više raste. I onda se moja sestra sjeti da se zaboravila našminkati, iako je u kupaonici od 6 ujutro.

" 'si gotov više? Šta radiš? "

"Razmišljam kako da ti objasnim da živiš s drugim ljudima u kući"

Kao da cijele dane ne misli ni o čemu osim o tome kako će izgledati sljedeća slika, kako će se svi diviti novoj profilnoj s nekim dubokim statusom ukradenim s neta. Samo da mi digne živac!

Uglavnom, iako imam 18, ne smijem još voziti, pa sam jednostavno izletio iz kuće i zaletio se u tramvaj, ravno u kontrolu. Bez pokaza. Savršen ponedjeljak. Nije mi se više isplatilo čekati sljedeći tramvaj, pa sam se zaletio kao budala koja i jesam, skoro završio pod kamionom, dva terenca i jednim preslatkim plavim citroenom. Bez uspjeha. Opet sam zakasnio.

"Imaš li barem ispričnicu ovaj put?"

"Znam da izgleda loše, ali uhvatila me kontrolai..."

"Ivane, *tišina*. Ti si moralna propast. Ja više ne znam što da ti kažem u vezi s engleskim, pa ti evo ovako jednostavno na hrvatskom: *marš van*."

Neopravdani, sedmi ovo polugodište. Stari će biti oduševljen kad čuje.

"Stari, imaš dima?"

"Ne ovdje, daj bar izađi van, domar će nas razbiti kad vidi"

"Ma ne brini, zakeljio sam kameru jučer, sad je malo prije izletio psujući. Daj, imam bijeli, znam da ga voliš, a ostao sam ti dužan jučer"

Oh, da. Dimim ko lud. Imam dosta para da svaki tjedan proletim kroz 5-6 kutija. Ne znam ni kada sam se navukao, samo sam jednom počeo i nisam prestao.

"Čekaj, što je s ovim ogledalom? Kakva je ovo mrtva magla? Zašto se niš' ne vidi?"

Kao da sam prokleti vampir. Zabavno.

"Mrki, daj probaj obrisat to čudo, 'oču da bolje vidim koliko sam lijep"

Ruka mu je uletila u maglu kao da ogledala ni nema. Samo uletila, skupa s njim. Ovo nije u redu. Od kad školska ogledala gutaju tinejdžere i dim cigareta?

"Mrki? Si tu? Ajde, izađi, znam da si tu. Mrki? *Mrki!*"

I sad bih ja kao trebao ispasti žuti. Ovo je sve neko veliko sranje, sad će ispasti neka skrivena kamera i... ma nek ide kvragu, to je samo prokletno ogledalo.

II.

"Ivane! Ovdje! Ovo je apsolutno legendarno. Ekipa neće popuštiti priču, moram fotkati, daj drži pljuge."

I tako sam pokupio kutiju (i upaljač, bravo, Mrki) u oko.

"Stara ti ima jaču ruku, bolje baca."

"Samo sanjaj, liku."

Pogledao sam oko sebe, i shvatio da ne stojim na tlu. Zapravo stojim, ali tlo je... ljepljivo. Kao da me uvlači, ne mogu dići noge.

"Kako hodaš po ovom čudu?"

"Probaj pasti u to, odskočiš u zrak."

"Nema šanse, daj.."

I gurnuo me. Leteći brzinom space shuttla, jedina stvar koja mi je padala na pamet je da ču za čas ljosnuti na pod. Ali nisam. Samo sam usporio i shvatio da sam u zidu. U panici, prva stvar mi je bila derati se i disati čim brže, da se ne ugušim. Čekaj, zar mi ne treba zrak za deranje?

"Daj, nemoj zabijati glavu u pijesak, samo se baci, zidovi ko da nisu tu."

Po prvi put od maturalca je Mrki bio u pravu. Prolazim kroz zidove kao nož kroz maslac. Kako pjesnički nadahnuto... koji je meni?

"Mrki, znam da čibaš. Jel' ti ovo miriši da je neko srolao? Jesam ja totalno napušten pa vidim ista sranja ko ti ili je ovo fakat ono ogledalo? "

"Naravno da ne čibam u školi, si lud, stara mi trese torbu otkako je našla onaj york prošle godine."

Stao sam na tren, i pustio ga da blebeče. Uvijek ista priča. Norvežanin ga je opljačkao, on se s njim potukao, pa mu je tip nakrcao prednji džep s yorkom i drpio mu dvije kutije (tada smo ga još pušili) crvenog marlbora.

"... I onda se lik drzne..." '

'Čuj, Mrki, sve super, sve znam, ali kako smo ovdje? Ovo mi izgleda apsolutno bolesno, mislim ko tvoje priče s tripova. Jesmo mi fakat proletili kroz ogledalo ili si mi nešto uvalio u pljugu?"

"Čekaj, tu je ogledalo. Ako smo mogli uletiti, valjda možemo i izletiti."

Pa se zaletio. Iako je spor, i ljosnuo je godinu u drugom, ovo mu je bila bistra. Ogledalo kao da je okvir nekih vrata. S druge strane, doma ili negdje, skužio sam da smo negdje u WC-u, ali ne u školi.

"Vrata koja vode u prokletu pustoš. Bravo, Mrki. Gdje smo mi, dovraga?"

Čuo se duboki glas i otvorila su se vrata. Neki nabrijani tip je prvo završio razgovor, ma s

kime god on bio, pa je pola sata buljio u nas kao da imamo trideset očiju.

"Ovo je čisto kao suza. Bravo, dečki. Znam da vas ne plaćaju dovoljno, a meni na živce ne ide ništa više od zapišanog poda." I tip mrtav hladan uvali svakom od nas u ruku po stotku. Onak, ko led.

"E, a... ovaj, gospodine, jel' mi možete reći samo gdje smo mi?"

"Kako mislite gdje ste? A, valjda ste ovi novi, zato i je tako čisto. Tako puni entuzijazma. Bravo, dečki. Da, ovaj, na trećem ste katu. Samo tako naprijed."

I ode on dalje. Ovome nisu sve daske na broju.

"A ti mene onda pitaš jesam ja napušen. Idemo pogledati kroz prozor da vidimo gdje smo, pa idemo dolje. Mislim da smo u nekom uredu, ali nisam sto posto..."

S prozora sam video cijeli grad. Karlovac. Budući da nas nisu pustili izvan države jer genijalci iz 4.b nisu uspjeli nabaviti putovnice, a za Dalmaciju više nije bilo mjesta za rezervirati, proveli smo tjedan dana *pecajući* u gradu na četiri rijeke. Zvuči zabavno, kao što je i bilo. Zapravo je bilo ok, ako se uključi scena gdje smo Lorenu bacili s mosta. Bila je mokra do - ...

"Kako ćemo mi doma? Koji je ovo mrtvi led? Ivo, misli! Kako da ovo objasnimo? Od 7 ujutro do 8 i pol smo stigli u Karlovac, a krenuli smo u školu. Oh, stari će me tako ubit! *Mrki*, saberi se?"

"Da. Sjeti se ovog napušenog debila. Imamo dosta za kartu do Zagreba. Samo da se

dograbimo telefona i dovučemo na peti ili šesti sat i sve super."

Do telefona nismo došli. Ovi kao da su od zlata, ne bi ispustili nijedan iz ruke. Zaletili smo se na bus u zadnjem trenu, pokupili karte i krenuli.

1.

Ponedjeljak. Svaki dan ista priča. Ana se uvuče u kupaonicu čim izletim na posao, a Ivan spava dok ga ne nazovem iz auta da istjera sestru iz kupatila i uvuče se u školu. Mulac je pokupio tri neopravdana zbog toga što je zaspao, i još pokoji jer zaboravlja pokaz. Stalno. Brinem se za njega, ponaša se kao da si ni cipele nije u stanju zavezati. I onda se još moram nositi s ovim gadom od šefa.

"Da, Gospodine Schmer, izvješća za *cijelu prokletu fiskalnu godinu* su Vam na stolu. Ma ne, užitak mi je pisati takvo nešto u *jednoj noći* jer se Vi niste mogli sjetiti kada Vam je *agent* porezne uprave rekao da će doći pokupiti. Ma neeee, sve je u redu. Naravno." Kreten Prve-A klase. Tješim se time da ne radim od jutra do sutra za komplimente. Isplaćuje mi peteroznamenkastu cifru svaki mjesec i ne može se izvući jer vidim svaku lipu i svaki cent koji mu Exxon dovuče za istraživanje Jadrana.

"Slivić, gdje sam ostavio ono izvješće? Jel' ti se da naći ga? Ili znaš što, daj ga samo ponovo isprintaj"

"Naravno, gospodin Schmer, bit će na vašem stolu za..."

"Nisam gospodin, ja sam gospodin. Koliko ču ti to puta morati ponoviti?

"Oprostite. Gospodine."

I ta kugla sala se dalje otkotrljala niz hodnik. Jednog dana ču jednostavno podnijeti tihu prijavu protiv njega. Mislim, efektivno radim njegov posao jer je nesposoban do srži. Prokleti masno đubre. Čovjek ne bi vjerovao da mu je brat gasterbajter. I to dosta šarmantan, moram priznati. Imala sam ga prilično upoznati prošli mjesec. Za razliku od slavnog vođe v.d. direktora Schmera, Jonatan je poprilično opušten. I vidi dalje od svog nosa. Kad sam se vratila, primjetila sam da je nešto čudno. Vidjela sam da me ona debela Sandra s recepcije pogledala... kao... kao Janka kad mu je stari izdahnuo prošle godine. Jel' to mene samo puca paranoja ili? Da nisu... što se dovraga desilo? Što su sad napravili? Nije valjda Schmer nabavio stroj za čitanje misli?

"Ana."

Čula sam Jankov glas iza sebe. Nešto u njemu mi je sledilo krv u žilama.

"Našli su Ivana. Pregazio ga je terenac kod Džamije dok je trčao u školu".
Prokleti iskren, kao i uvijek. Ne zna ublažiti stvari, ali ga za blago čudo Schmer ne mrzi. Valjda jedini radnik u cijeloj firmi na kojeg još nije poludio.

"Ana, tako mi je žao... ako ti mogu bilo kako pomoći..."

Čekaj, ovaj se ne šali. Nije mrtav. Nije mrtav. Nije mrtav. Ne, ne može biti mrtav. Prije pola sata sam mu čula glas. *Ne može biti mrtav.*

"H... ovaj... hvala... ali... um- ovaj.. daj isprinta ovoj, molim te. Trebam sjesti."

I onda se pojavi Schmer, samo da bi stvar bila gora. U mrtvoj tišini, zazvoni mu mobitel i on se odvuče s izvješćima u ured.

"Ana... radite odlično, ali trebate vremena. Ne mogu Vas pustiti da radite u ovakvom stanju. Imate tjedan slobodno. Vidimo se u ponедjeljak, važi?"

2.

Prva ljudska stvar koju je napravio otkada ga znam. Shrvana, samo ležim kraj stanice i čekam taj prokleti bus za Zagreb.

"Dušo, a da makneš noge da mogu sjesti?"

Neka baba koja izgleda kao da ima pola miliona godina mi se iskesila. A kvragu, nisam prestala biti čovjek, bez obzira na to što sam već drugog čovjeka u životu izgubila.

Kvragu, jel' mu tako teško pogledati prije nego što proleti preko ceste? Otkada mu to govorim? Jesam li stvarno tako nesposobna da ga ne mogu naučiti ni da odgovorno prelazi cestu? Jesam li ga stvarno ja ubila?

Uletila sam u bus čim sam stigla i dok sam sjedala u stražnji red, primjetila sam njegovo lice... I Leonovo... što oni rade u Karlovcu? Kakav je ovo vic? Ali... on nikada nije nosio

šiške... i otkuda mu pobogu kožna jakna? Ne, ovo ne može biti... prolaze me trnci. Vjerojatno je samo netko tko izgleda kao on. Ne smijem poluditi, ne još. Moram barem naći put do doma i do pola litre smirnoffa s Darkovih karmina. Još tako malo. Gledam kroz prozor samo da ih ne vidim, ali ne pomaže mi previše. U glavi mi tutnji kao '91 kod Banskih dvora.

Negdje na pola puta, obojica su zaspali. Dok sam ih gledala, ispred zdravih očiju obojica su jednostavno nestali. Ovakvo nešto mi govori da ili gubim živce ili trebam odspavati tjedan dana. Schmer, proklet bio, je nažalost u pravu. Nisam u stanju voditi brigu o njegovom nesposobnom finansijskom poslovanju i halucinirati o Ivanu onako, usput i u prolazu.

Kod kuće sam ga opet vidjela. Jednostavno je sjedio doma, pogledao me i kimnuo, kao da je sve super, sve za pet. Prošli su me trnci. Pretpostavljam da je prerano da ga počнем zaboravljati. Kvragu, za njegova oca mi je trebalo više od tri mjeseca da ga prebolim. Ne mogu opravdati to da sam ga vidjela, pa sam otišla do votke u kuhinji.

"Mama, šta je za ručak? Kad će? Mama, gladan sam."

Ili me votka jako brzo puca ili... ma čekaj... Da nije slučajno Lorena navinula snimku? Zašto bi uopće-

" 'Alo, daj reci nešto. Nisi valjda opet zapalila kuhinju, a?'"

Nitko nije u stanju biti tako drzak. To je sto posto on. Nek ide kvragu, al' nikad ne izvali

isto sranje. Uvijek je bio kreativan kad ne treba. Kvragu, bio, je.

"Kako to da si već doma? Opel markiraš latinski? Ili si trebao odgovarati pa ti *opet* moram pisati ispričnice?"

"Ma ne, ne, bilo je neka opća gužva ujutro pa sam se javio da mi nije dobro, i došao, eto tako."

"Ma nemoj? Onako, nije ti se dalo, pa te eto doma?"

"Ma daj, znaš da sam dovoljno lijep da me raska pusti čim me vidi i ja trepnem."

"Marš. Što hoćeš jesti?"

"Bi mogao pasti kebab?"

"Ptičjeg mlijeka uz to? Ostao je grah od jučer. Prije nego počneš opet fantazirati o kebabu, da, ima mesa pola tone, znaš da je Samir ostavio pola vepra prošli vikend."

Ili sam na drogama ili u ludari, pa mi je svejedno. Ako sam već puna slika i zvukova, onda se mogu barem pretvarati da je još uvijek tu.

"Ivane?"

"Da?"

"Daj baci te proklete čarape na pranje, smrde kao da si ih ukrao od Schmera."

III.

Staru sam video u busu do doma. Super. Kao da mi nije dosta što ću popušti pola sata deranja zbog markanja, sad će mi to odvalit i na putu do doma. Nemam živaca za ovo.

"Ej, Mrki? Jel' i ti to vidiš moju staru kak se vraća, tam iza?"

"Vidi fakat. Ček, ak' te vidi bit će žešće sranje. Daj, ajmo kidat na sljedećoj, prije nego nas skuži"

I onda eto meni padne na pamet sjajna ideja koja nam je mogla uštediti pola para koje smo pljunuli za karte.

"Mrki? Sjećaš se kak smo došli do ovdje?"

"A?"

"Debilu, fakat kao da si na nečem jačem danas. Pitam te jel' se sjećaš kako smo došli do Karlovca u roku od par minuta?"

"Ček, je'l to bilo ono ko na tripu? Ja sam brijaо da sam se fakat spucao s tobom jučer. To je bilo stvarno?"

Katkada mi fakat digne živac preko svake mjere.

"Da, konju jedan. A da probamo snagom misli da se vratimo u školu?"

"Kakva škola? Ti meni da sam ja urokan, a ti bi nazad u školu na sljedećih šest sati ispiranja mozga i rešetanja. Ma daj, nema šanse. Idemo doma i zovemo Antu da nam sredi ispričnice, ostalo nam je dosta para za to."

I eto nas opet u Zagrebu kroz maglu boja i tame. Završili smo u nekoj rupi usred Dubrave, valjda neki napušteni restač, pred komadom strganog ogledala.

"Ivo?"

"Da, Mrki?"

"Zašto svaki puta kada se vratimo iz onog nekog ledeong tripa, završimo pred ogledalom?"

Iščitao mi je misli i bacio mi ih u facu.

"Nadam se da neću saznati. Daj, idemo van odavde, još samo fali da nas strpaju u kombi i otmu. Znaš da mi se od Dubrave diže kosa na glavi."

Ne znam zašto, ali oduvijek su mi svi govorili da ovdje mogu jedino nadrapati. Sada, kada sam ovdje, imam osjećaj kao da me iza svakog ugla čeka nož, uže i trojica u crnom. Hm, da budem poetičan, trnci me obuzimaju, srce mi iskače kroz grlo, ledeni znoj --

"Ivo?"

Prekida mi svaku misao. Stvarno mi diže živac.

"A?"

"A šta misliš da otperjamo preko ogledala dalje? Mislim, ako se zaletimo do sljedećeg ogledala u smjeru u kojem gledamo, možda završimo u centru."

IV.

Opet isti prikaz. Kvragu, kao da se boje stupaju u jednu i razljevaju kroz tamu. Ne znam, mora postojati *neki* uzorak. Sve mora imati svoju svrhu, nisu valjda samo razmazane uokolo da ne bude potpuni mrak. Ništa s ove strane nema smisla, pa ni ovo nasumično kretanje na drugu stranu svijeta kroz neki sumanuti trip, ali...

"Ivo? Zašto smo zaključani na krovu?"

Mrki je tresao vrata kao lud, dok se nije čuo glas s druge strane. U biti, odmah.

"Tko je to? Jeste me opet došli pljačkati, mamu vam vašu? Sad ćete da vidite svog boga..."

Neki čudan tip zabrijao je da ga pljačkamo. Još uvijek smo u Dubravi.

"Mrki, ajmo mi odavde."

"Tu ste, čujem vas, gamad jedna prokleta"

Ok, gledam uzorke. Sve se stapa u nekakve krugove, nigdje nikakav kut, ništa oštro, boje se samo prelijevaju kao kad sam razbio printer prošle godine. Tako prokletno nasumično...

"Evo nas opet. Daj, probaj da ne provališ vrata."

Za blago čudo, bilo je otključano. Mrki je izletio, i onda smo se obojica stresli ko psi.

"Čekaj, jesmo mi fakat završili u školi?

Čovječe, ovo je zbornica tu lijevo. Ubit će nas ako nas vide, daj kidaj prije nego-

I evo ravnatelja. Slijedi poziv roditeljima, bukvica zbog markiranja, sedam verzija priče o tome kako je ovo obrazovna ustanova u kojoj nema mesta nemaru i neradu...

"Zdravo, Ivane. Trebaš imenik?"

Koji...

"Ovaj... da, naravno, zašto bi inače bio ovdje?"

"Mislim da ti je kod raske. Usput, daj joj se javi, mislim da te tražila jutros."

"U žurbi sam, zapravo. Trebam samo dostaviti imenik, ali idem doma, nije mi dobro."

"Da, naravno. Nego, Leone, čestitke na županijskom! Nadam se da imamo državnog prvaka ove godine, a? Sretno vam obojici bilo!" Ovo mi se sve više i više čini kao da smo na drogama. Otkad nas ovaj voli? I otkada ima 40 kila manje? Gdje je nestalo ono njegovo 'Ovo je obrazovna ustanova, da, da, da, i ja neću, neću nipošto, da, da, da, neću nikakvo neodgovorno ponašanje tolerirati.'

Odgegali smo se, skoro se spotaknuvši preko stepenica. Umalo sam zube ostavio na njima.

"Mislim da mi sad fakat nije dobro. Idem doma."

"Aj, važi, daj vidimo se sutra ak' se pojaviš. Nabavit ću ćibu da isperemo ovaj dan iz glave."

Ne znam samo tko će nam isprati dosje kad ga ulove.

V.

Došao sam doma kao utvara i bacio se pred TV. I vidim na vijestima, inauguracijski govor našeg predsjednika Ive. Čekaj, čekaj, čekaj. Nisam se valjda vratio nazad kroz vrijeme?

"Zahvaljujući vašem povjerenju, kročimo kroz novi dan za bolju budućnost. Za bolje sutra, idemo na novi put..."

Sve je nekako... drugčije. Mnogo drugčije. Netko je na vratima. Kako? Ovako rano? Stara ne bi trebala završiti prije tri, doma nemre bit prije pet-

Pogledala me kao da vidi utvaru. Samo sam kimnuo, nadajući se da je to fakat ona i da me poznaje.

"Mama, šta je za ručak? Kad će? Mama, gladan sam."

Ništa. Kao da me nema. Ne zove valjda policiju? Ne da mi se opet trčati kroz ono polje tripa, još mi samo fali da se izgubim i završim usred ničega.

" 'Alo, daj reci nešto. Nisi valjda opet zapalila kuhinju, a?'"

Iskoračila je iz kuhinje kao da ju je nešto opeklo.

"Kako to da si već doma? Opel markiraš latinski? Ili si trebao odgovarati pa ti *opet* moram pisati ispričnice?"

"Ma ne, ne, bilo je neka opća gužva ujutro pa sam se javio da mi nije dobro, i došao, eto tako."

"Ma nemoj? Onako, nije ti se dalo, pa te eto doma?"

"Ma daj, znaš da sam dovoljno lijep da me raska pusti čim me vidi i ja trepnem."

"Marš. Šta oš' jest?"

"Bi mogao pasti kebab?"

"Ptičjeg mlijeka uz to? Ostao je grah od jučer. Prije nego počneš opet fantazirati o kebabu, da, ima mesa pola tone, znaš da je Samir ostavio pola vepra prošli vikend."

Kakav Samir? Jesam ja slučajno propustio rastavu i udaju? Ma nek ide kvragu, šou se nastavlja, samo se moram uhvatiti za nešto..."

"Ivane?"

"Da?"

"Daj baci te proklete čarape na pranje, smrde kao da si ih ukrao od Schmera."

Ko je taj? Opel neki njen? Da nema nekoga koga redi sa strane? Da to nije neki novi susjed? Ne da mi se igrati igru pogodađanja. Idemo ovo riješiti na teži način.

3.

I tako, kaže on meni, "mama, ovaj, ja sam ti došao s druge strane." Pa da čovjek poludi. Još će me njegov duh ganjati po pola svijeta dok ne crknem i ja?

"Kako to misliš s druge strane? Ček, znači ti jesi umro, ali mi se sada javljaš kao utvara? Kao anđeo? Oćeš da se založim za tebe u crkvi? Šta trebaš od mene?"

"Ma ne tako, mislim... teško je za objasniti."

"E, pa, imam vremena. Schmer me otkantao za cijeli tjedan. Slušam, i bolje ti je da ima nekakvog prokletog smisla."

"Duga priča. Ukratko: ja i Mrki smo se zaletili u školu. Stali smo pred neko ogledalo u kupaonici da zapalimo, jer sam kasnio na prvi sat, po običaju. Ogledalo bilo puno magle, kao kad se zavališ u kadu nakon što ti se Schmer nasere s pola tone posla, i mi smo... prošli kroz njega."

Skriva mi nešto. Ne prolaze ljudi kroz ogledala svaki dan. Jel' on fakat misli da sam ja neka budala?

"Ako si ti ovdje, tko je onda završio pod autom kada je trčao kao majmun preko ceste, tamo kod Džamije?"

"Trčao sam, ali me nije ništa pregazilo. Bio sam blizu toga, ali znaš mene, prelijep sam da mi se ne zaustave."

Ne, nitko nije ovakav osim Ivana. Ovo je ili njegov davno izgubljeni blizanac kojeg nisam ni rodila, ili je neki frik koji mi živi u glavi.

"Čekaj ovdje."

Ufff... kako je lakše razmišljati s pola litre votke u sebi.

"Ok, i sad ti meni kažeš da si letio kroz ogledalo i došao doma nekom jebenom magijom, leteći kroz maglu u ogledalu?"

"Nije magla... ne znam kako da ti opišem, bilo je-"

"Opiši riječima. Imam cijeli prokleti dan."

Kako me ovo uspavljuje. Bolje da ga poslušam do kraja prije nego padnem u krevet. Čekaj, jesam ugasila plin? A nek ide k vragu, ako izgori izgori, ne da mi se provjeravati.

"Ok, dakle izgleda kao da se sve boje stapaju i pretapaju preko tame, kao da je neko razlio tintu-

"Tintu printer-a koji si prošle godine razbio. Genijalno. Znači to si fakat ti, a? Izgleda kao da ga je neko puknuo u facu. Kako je smiješan kad se ljuti. Maše krilima kao da će poletjeti, a još se nije ni izlegao.

"A tko bi, molim te, bio s ključem ovoga stana, ko izgleda točno kao ja, govori kao ja, nosi istu odjeću, ide u istu školu, radi ista sranja, ima iste-"

"Ok, dobro, recimo da će popušti da si isti Ivan. Samo daj onda odi sa mnom na identifikaciju tijela, zvali su me da se pojavit za... sat vremena? Dva? U mrtvačnici. Da vidimo koliko si lijepo truplo ostavio."

Gleda me kao da sam pala s Marsa.

"Ti se misliš ovakva pojavit u mrtvačnici? Daj sjedi doma, ja će to obaviti, daj mi samo neki dokument da mogu potvrditi da si me poslala, da ne bude-"

"Ne'š me se tek tako riješiti. Za volan ne smijem, nisam luda, nego pijana. Ali valjda znam kako leš izgleda. Bog zna da mi nije trebao trijezan um kad sam tvog oca gledala kako ulazi u krematorij."

VI.

Zašto sudjelujem u ovome? Nije mi jasno koji dio mene je popušio foru da sam fakat umro. Jel' to fakat moj leš tamo iza ugla?

"Daj mi ruku, da ne izgleda da ne stojim od cuge nego od žalosti."

I zašto sam pristao da idemo van ovako? Izgledamo kao da smo došli s obiteljske runde klošarke po noćnim klubovima, u *tri popodne*.

"Evo nas."

Ovo mjesto izgleda gore nego groblje. Gomila limenih ormarića, kao u školi, samo što se ni ne trude da izgledaju lijepo. Da mrtvaci ovdje već ne leže, netko bi umro od dosade ovog mesta.

"Dobar dan, gospodo..."

"Slivić. Ana Slivić. Kažete da imate mog Ivana"

Tip je bacio oko na mene. Samo sam sretan da nije *doslovce* bacio oko na mene. Bilo bi mu pri ruci.

"Evo ga. Broj 721. Jeste li sigurni da je ovo on?"

K vragu, ko da se gledam u... ogledalo. Samo je još falilo da moja slika otvori oči. I da ispere tu krv s vrata.

"Da, to sam ja."

Tip je više-manje gledao i mene i moj leš u isto vrijeme.

"Prepostavljam da je ovo Ivanov ožalošćeni blizanac?"

Ako sam ikada imao priliku da nekoga poštено userem, onda je to sad.

"Ne, to sam doslovce ja. Da prepostavim, krvna grupa AB, oznake starog prijeloma obiju potkoljenica, dva ožiljka na bedru i jedan na abdomenu od operacijskih zahvata?"

Mislim da bi tip pao u nesvijest da mu nije srce skakalo van kroz grlo.

"Kako... kako to znate? Jesi li ti njegov duh?"

"Ne, ja ležim tu u kutiji i stojim pred vama u isto vrijeme. Čovječe. Daj se pogledaj u ogledalo, izgledaš bljeđi od zidova."

I u tom trenutku, kad sam mu pružio neko smeće koje je izgledalo dovoljno dobro da se vidi u njemu, spucao me trip a da ga nisam sam poželio, kao onaj prvi puta u školi.

VII.

Mislim da konačno primjećujem uzorak. Potpuni mrak se javlja svako toliko, i uvijek iznenada odsječe cijeli spektar boja koje vidim, samo da bi se sve vratio u 'normalu' koju sekundu kasnije, kao da mraka nikada nije niti bilo. U zadnjem trenu tripa opet prođem kroz mrak par sekundi prije nego izletim pred neko ogledalo. Zidovi su mrak. Nisu zakon, ali su mrak. Gdje je Mrki kad ga trebam da se smije na sva moja sranja?

"Objasnite mi kako ste se pojavili ovdje, mladi gospon?"

Okrećem se, sve više očekujući cijev u nos. Nema cijevi. Nema ni noža, za blago čudo. Završio sam u staračkom domu, prema svemu sudeći u ženskoj kupaonici.

"Ja... uh... ovaj... ja inače volontiram ovdje?"

"Kako lijepo od Vas. Da ima više mladih poput Vas, svijet bi bio tako mnogo ljestive mjesto. Kako se zoveš, sinko?"

"Ivan, gospodo...?"

"Mmm. Ajde van."

Ljudi mi, mislim, nikada neće biti jasni. Da postoji predmet u kojem se ocjenjuju međuljudski odnosi, imao bih više keceva nego iz kemije i latinskog zajedno.

"Molim?"

"Moli se onom gore. Izvoli marš van."

"Inzistiram da to nije način da-

-"Ja ovdje radim kao socijalna radnica, a koliko znam ovdje ne volontira ama baš nitko po imenu Ivan, osobito ne tvojih godina. Tornaj odavde prije nego pozovem policiju. Stare babe ćeš u kupaonici gledati i slikati, je li, đubre malo perverzno?"

Ova ima maštu k'o Mrki kad je napušten.

"Ugodan vam dan, gospođo."

Dakle završio sam usred ničega. Jedina stvar koja mi pada na pamet je da pokušam shvatiti jesam li doma i je li Mrki ovdje negdje.

Ulazim u sedamnaesticu, kad čujem poznati glas kako recitira memoare pokisnulog lišaja.

"Probudio se ja jedno jutro i pomislim: kako je teško umrijeti plivajući na tavanu."

-"Mrki!"

Kao da me ne čuje.

"Pogledao sam u ogledalo i rekao: klamerice su premlade da budu mrtve."

Ili je na tripu ili me fakat ne čuje.

"Mrki! Javi se!"

I nestao je. Samo je nestao, onako, iz čista mira. Ne znam jel' ga srušao trip ili što, ali mislim da je ošao negdje skroz drugdje.

Hoće li me tako i dalje pucati tripovi kroz grad?

Gdje će završiti? Kako ih spri-

"Kartu, molim."

Ne opet.

"Već ste me jutros to isto pitali. Je'l možete odlanut' malo, a?"

-"Ne. Kartu ili van."

"Dobro, dobro, štогод."

-"Ugodan Vam dan, gospodine."

Uvijek mi netko mora iskidati misli... gdje sam stao? Ah, da, egzistencijalna kriza. Oču ja fakat ostat negdje usred ničega zbog tog prokletog ogledala jutros? Kamo ovo vodi?

VIII.

Došao sam doma taman na vrijeme da se skupim u sobu prije nego stari dođe.

"Opet imaš neopravdani, a?

"Da. Kontrola me izj... isprcala i nisam mogao dotrčati na vrijeme."

"Nek ide kvragu, idem u školu to riješiti s tvojom raskom. Samo nam nemoj ovo više raditi."

"Kako to misliš nemoj to više raditi?"

"Na vijestima se pojavila slika dvojice zadnji put viđenih na busu iz Karlovca za Zagreb. Prema izjavama svjedoka, jednostavno su isčezli tijekom vožnje, dok je bus bio na pola puta."

Ovo je... na nekoj višoj razini. Netko je fakat gledao tko je sve u busu. Super.

"Ne želim znati što si radio s Leonom u Karlovcu, još manje kako si došao tamo. Samo mi, molim te, obećaj da više nećeš raditi takva sranja."

Čak mi nije uvalio ni bukvicu. Ni kaznu. Da ne znam koliko se brine kada ja ili sestra negdje zaglibimo, mislio bih da nisam doma.

Primijetio sam da su mi ruke potpuno umrljane od nečega. U kupaonici po običaju nema

sapuna u krugu od pola kilometra jer je Lorena zauzela sve od vrata do kade svojim sranjima, uključujući nešto što izgleda kao tampon. Iskorišteni tampon. Genijalno. Skinuo sam pogled s njenih sranja i s ruku, i pogledao prema zrcalu. Da bar nisam. Mog odraza nije bilo. Zamijenio ga je pogled u tu istu kupaonicu, u tišinu. Zabuljio sam se, nadajući se da će se nešto promijeniti. I je. Vidio sam mamu kako odjednom otvara vrata. Ali ona nije ušla niti rekla 'bok' niti 'marš van'. Ušao je samo njezin odraz.

Nikada nisam vidio nekoga tako slomljenog. Samo sam ukipljeno gledao, dok je spremala moju četkicu, deziće i slična sranja koja su se nakupila. Samo je sjedila tamo i zurila u njih kao da ima čup zlata.

Oštro kucanje. Nitko to ne radi kao moja sestra.

"Ajde izađi van, trebam se otuširati, letim van danas."

Samo sam se po posljednji puta okrenuo, upamtivši sliku ovog tihog sprovoda, znajući da se više nikada neću vidjeti u ogledalu.

Modna revija na drugom planetu.

Učenici 2.c razreda, OŠ Višnjevac, Višnjevac (nagrada za posebno ostvarenje)

Trinaesto svjetsko čudo
Antonio Filipović, 2.r., Škola za primjenjenu umjetnost, Rijeka

Vremenski paradoks

Lea Labrović, 3.r., Škola za primijenjenu umjetnost, Rijeka

Modna revija na drugom planetu.

Leda Perić, 1. r. OŠ Podmurvice, Rijeka

Stroj koji vodi u drugi svijet

Luka Štefanuti

5 r. OŠ Vladimira Nazora, Pazin
Voditelj: Tatjana Savić, prof

Zima je. Vani je sve bijelo. Prag kuće bio je pun snijega, u sekundi. Stajao kraj prozora, pored radijatora. Mama je ušla u kuću. Prošla je pokraj mene bez riječi. Po njezinom izrazu lica znao sam što se zabilo. Lijevo oko joj je treperilo, što znači da je bila okriviljena za nešto što nije učinila. Inače, ako bi joj desno oko treperilo, značilo bi da je bila okriviljena za ono što JE učinila, ali bi tvrdila da nije, pa se osobom koja ju je krivila, posvađala. Kad su joj oba oka treperila, značilo je da ju je iznervirao netko koga je krivila da je učinio nešto što nije... A kad joj je mali prst na desnoj ruci podrhtavao... E... onda je to bilo nešto strašno! Značilo je da ju je jedna osoba jako iznervirala! Ti znaci su se najčešće pojavljivali kad se vraćala kući iz trgovine. Kako ste i sami zaključili, moja mama ima slabe živce. Zbog toga tata baš i ne raspravlja s njom oko svačega.

Uglavnom, prijeđimo na stvar. Toga dana nismo imali zadaće, a sve su obaveze izvan kuće bile otkazane zbog snijega. Obaveze u kući riješio sam u deset minuta. Baš sam razmišljao kako nikad nisam bio na tavanu.

I tako sam, dok je mama meditirala kako bi smirila živce (iako to i nije baš moguće), maznuo ključ s vješalice koja se u našoj kući nalazi na najvišem mjestu u hodniku i otključao tavanska vrata. Polako sam se uspinjao po stepenicama koje su imale spiralni oblik. Na vrhu stepenica vrata bila su zaključana. Probao sam otključati istim ključem kojim sam otključao i prva vrata, ali nije išlo. Zapeo sam ovdje. Vratio sam se natrag. I tada mi je za oko mi je zapela zlatna kutijica. Prije nije bila tamo. Upitao sam mamu za pojašnjenje:

- Mama, što ova kutija radi ovdje?

Ona mi zatvorenih očiju i bezvoljnim glasom odgovori protupitanjem: - Koja kutija?

- Pa ova zlatna, tu na polici - odgovorih.

Mama rastvorila oči kao da je vidjela duha.

- Zlatna! Zlatna kutijica!

Lice joj je bilo svo znojno, malo od vježbanja, malo o iznenađenju.

- A, ova zlatna kutijica! Pih! Ma to nije ništa!

Uz taj je *Pih* mahnula rukom kao da nije ništa bitno. Odmah sam znao da JEST nešto

jako bitno. Poznajem svoju mamu jako dobro, čak bolje od njene mame, tj. svoje bake. Kako ne bi posumnjala, nisam ju pratio do sobe, već sam dobro slušao njene korake... *jedan, dva, tri, četiri... Stop. Škrip!*... Znači da je krenula po stepenicama. *Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam, osam...* Došla je do vrha stepenica. *Opet... Jedan, dva, tri, četiri, pet... Stop. Škrip!*... Otvara vrata svoje sobe.

Nakon što se spustila stepenicama natrag, izgledao sam kao mali, nedužni praščić. Ali, znala je ona da nešto smjeram. Vidjelo joj se na licu kako primjećuje da nešto smjeram. Već sam ju držao sam na oku nekoliko dana, a i ona je mene.

Prošlo je nekoliko dana. Kad je mama zaboravila na ovu zgodu, odlučio sam se prošetati stepenicama baš onako kako je i ona radila: četiri koraka do stepenica, pa od vrha stepenica četiri koraka do sobe. Sada je samo trebalo izračunati do koje sobe treba četiri koraka, računajući nastavak šetnje od kraja stepenica. Naravno! To je bila njeni sobe!

Ušao sam tiho u sobu. Pošto je unutra bilo mračno, spotaknuo sam se o hrpu tatine prljave odjeće. Udario sam bradom o parket, a on se otvorio. U njemu je se nalazila zlatna kutijica! Otvorio sam kutijicu i začudio se više nego što se inače znam začuditi. U kutijici se nalazila još jedna kutijica. A, pogodite što je bilo u njoj? Još jedna kutijica... Hm...

Otvorio sam sve kutijice redom i shvatio da me mama izigrala. Naime, sigurno je znala

je da će poći u potragu za kutijicom, pa mi je postavila zamku.

Bio sam ljut i otišao se umiti u WC. Kad sam stao pred ogledalo, primjetio sam da mi je brada puna krvi. Toliko sam bio zaokupljen kutijicom da nisam ni osjetio da mi brada krvari. Tako sam završio kod liječnika. Mama me pratila.

Nakon šivanja, na povratku kući, upitao sam mamu: - Mama, ljutiš se?

- Zašto bih bila ljuta? Samo sam malo prestrašena. – odgovori tiho.
- Dobro - odgovorio sam.

Zaustavila je auto i parkirala na rub ceste. Poljubila me u čelo. Zatim me čvrsto zagrlila. U tom trenutku u njenoj sam kovrčavoj, tamnosmeđoj kosi zapazio nešto svjetlucavo. Bio je to zlatni ključ! No, koliko god sam ga želio, ju pustio iz zagrljaja, već sam uživao u majčinskoj ljubavi.

Stigli smo kući. Mama mi je rekla da legnem na kauč. Donijela mi je čaj i rekla:

- Gle, znam da ga želiš... i... iskreno... ne znam zašto sam ti ga uzela... Možda sam samo bila živčana i... - grizla se za usne i stisnula oči - Bila sam u krivu! Evo, rekla sam! Prvi sam put u životu priznala da sam bila u krivu!

Mama je, naime, uvijek tvrdila da je u pravu. Nikad nije popuštala, a sada je za svog malog sinčića priznala da je u krivu. To je velika čast! Kad je došla k sebi, nastavila je:

Zbog svoje greške vratit će ti ovo... Izgledao sam smiren, a iznutra sam sav

skakao od sreće, pa, mislim... bilo je očito da će mi dati ključ!

- Evo ga, tvoj mp3!

Stao sam zaleđen par sekundi, a zatim sam skakao od sreće izvana, a bio razočarano truo iznutra. Mama je bila nasmiješena zbog mene, pa sam se i ja pomalo počeo osjećati bolje. Otrčao sam stepenicama do svoje sobe. Tamo sam počeo razmišljati kako da uzmem ključ iz mamine kose. Pa, mogao bih dok se kupa... Ne, ona se zaključa. Pa tko se još ne zaključava dok se tušira?!

Ha! Sjetio sam se! Upalila se žaruljica u mojoj maloj pametnoj glavi. Dok spava! Uzet ću joj ključ iz kose dok spava! Sada samo moram čekati večer.

Večer je došla. Mama ulazi u sobu provjeriti jesam li zaspao. Vrijeme je za ispuštanje moga tajnog oružja. Nakupio sam sline u usta i lažno slinio. Kad me mama ugledala, skoro se rastopila. Poljubila me u čelo i obrisala mi usta. Trebam pričekati još nekoliko minuta da zaspi...

OK, došlo je vrijeme. Krećemo u akciju. Skinuo sam papuče i stavio čarape, kako mi se bose noge ne bi lijepile za pod. Ušao sam u sobu i na prstima došao do mamina kreveta. Polako sam joj uzeo ključ iz kose i na prstima izašao iz sobe.

- Jes! - viknuo sam što tiše mogu, da me ne čuje, i zaputio se u svoju sobu. Sakrio sam ključ u knjigu na kojoj sam izrezao rupu u stranicama, tako da mogu u njoj skrivati svešta. I ne biste vjerovali kako vam mnogo

puta to može poslužiti! Uglavnom, sakrio sam ključ i otišao spavati. Knjiga je bila ispod madraca na krevetu, na sigurnom.

Moglo bi se reći da je ta noć bila neprospavana, barem za mene. Na kraju sam zaspao od umora, ali probudio sam se prije mame i tate kako bih mogao sigurno otići na tavan. Otključao sam prva vrata, uspeo se stepenicama... A onda je uslijedio trenutak istine. Polako sam stavio ključ u bravu i okrenuo ga... Pristaje! To je pravi ključ! Sav sam skakao od sreće, ali sam se stišao jer ne smijem probuditi mamu i tatu.

Ušao sam na tavan i počeo skidati plahte sa svih starih stvari. Bilo je тамо kauča, ormara, mojih starih igračaka... čak sam našao i svoje povećalo s kojim sam se igrao kad sam bio mali. Strpao sam ga u džep i nastavio potragu. Uz njega je bilo i malo odijelo Sherlocka Holmesa. Bilo je tu još i nekoliko tepiha te neka stara kockasta kutija sa stakлом (za koju sam poslije saznao da je televizija)... U samom kutu stajala je moja najdraža igračka, s kojom sam se igrao kad sam imao 7 godina, Robot Mrcko. Sagnuo sam se i dopuzao do njega... Kad se desio trenutak u kojem sam propao sam kroz ventilacijski otvor koji se nalazio točno spod mene. Padao sam sve dublje, dok nisam dočekao tvrdo slijetanje, ako me kužite... Izašao sam iz otvora i našao se u podrumu za kojeg nikad nisam znao da imam. Bio je potpuno prazan, osim nekog stola i ogledala, koji su stajali po strani. Po zidovima su bili polijepljeni moji crteži. I nije mi to bilo

baš čudno, jer svaki crtež koji sam ikad nacrtao - samo je nestao. Mislio sam da ih je mama uzimala i spremala na sigurno, kako ih ne bih pogubio. Ali, sada mi je sve bilo jasno. Osim tog čudnog stola i onog ogledala.

Prošao sam ispred ogledala, ali nešto mi je bilo čudno. Moja smeđa kosa pretvorila se u plavu, oči su mi postale zelene, a odjeća... odjeća mi je bila napravljena od lišća. Tako sam vam ja izgledao u ogledalu. Nasmiješio sam se svom novom izgledu i zavirio iza ogledala. Našao sam se oči u oči s mnoštvom žica i kabela te skenerom. Zapitao sam se zašto izgledam onako čudno u ogledalu. Pogledao sam još jednom, kad ono... opet sam dobio novi izgled! Miš mi je prošao preko noge. Od straha sam pao prema ogledalu. Stisnuo sam oči i već osjećao raspucano staklo po sebi. No, na moju sreću, pao sam na meku zemlju. Otvorio sam oči i našao se u potpuno drugom svijetu. Sve je bilo veliko! Trava je bila kao drveće, grmlje kao ogromna kupola, a stabla?! Uh, da ni ne pričam! Brzo sam krenuo natrag. Opet sam glavom provirio u "onaj" svijet, ili, kako ga ja zovem, "Velosvijet". Zakoračio sam unutra i krenuo naprijed po puteljku od meke zemlje. Koristio sam tehniku Ivice i Marice. Bacao sam kamenčiće putem, kako bih se znao vratiti. Negdje po putu začuo sam kako nešto šuška u u visokoj travi. Zastao sam, a i moje srce također. Što bi to moglo biti? Pa, mislim, ljudi... u drugom smo svijetu... budimo realni... To nešto polako je počelo prilaziti rubu trave i izašlo na puteljak. Bilo je to

malo, okruglo, ljubičasto... NEŠTO. Imalo je puno zubi, ali oglodanih. Bilo je krzato i umiljato. Približio sam mu se i pogladio ga po leđima. Njemu, ili njoj, to je bilo ugodno.

- Dobro - rekao sam - moram ići dalje.

A ono me nije htjelo pustiti, već je nastavilo dalje sa mnom. produžili smo dalje puteljkom i došli do raskrižja. Bile su u tu dvije ceste: jedna koja vodi kroz ogromno trnje, a druga kroz cvijeće. Izabrao sam onu koja vodi kroz cvijeće.

- Hm, kako ti je ime? - zapitao sam malu, dlakavu kuglu. Čudesno mi je biće odgovorilo pantomimom. Nakostriješilo je svoje dlake i...

- Iglo! Čupko! Bodljikavi! Hmm... - Za svako ime koje sam mu dao, zamahnuo mi je glavom, kao da odgovara NE. Ah, nikako da pogodim to tvoje pufičasto ime! Odjednom je počelo skakati kao ludo i zamahivati glavom kao da kaže DA.

- Puffi! Tvoje ime je Puffi!- užviknuo sam.

Oboje smo bili sretni. Nastavili smo cvjetnim puteljkom i stigli do malog jezera, na kojemu smo se napili vode. Baš dok smo pili, proletjelo je pored nas veliko čudovište s tri glave i dugim repom. Imalo je sluzavu zelenu kožu. Zgrabilo je Puffiju kao orao prepelicu. Skoro sam ostao bez dah... Puffi je cvilio za mnom, jer, družeći se, jako smo se zbližili. Bacao sam kamenje za tim odvratnim čudovištem, fizički i u mislima. No, ni to nije pomoglo. Ostao sam s m na onom jezeru. Ali, počela su se približavati druga stvorena. Prvi mi je prišao gušter s krznom. Za njim su stigli

crvi i raznolike čudnovate mačke. Bili su donekle ružni, ali lijepa srca. Njihov vladar očito je bio Feniks jer, svi su mu se klanjali dok je prolazio. On je bio jedini koji znao govoriti ...pa... ljudski jezik. Prišao mi je i rekao:

- Naći ćemo ga. I osvetiti mu se.
- Kako to misliš osvetiti? - upitao sam ga tužnim tihim glasom.

Nije ga valjda ubio? Ili mu naudio? Svi su šutjeli i gledali naokolo kao da je istina... Ili... kao da će se to dogoditi. Briznuo sam u plač, a Feniks mi je stavio ruku na rame i pun nade rekao zviždeći:

- Još nije kasno.

Pojavile su se neke šare, nalik konjima. Popeo sam se na njih. Potrčali smo natrag na raskrižje, a odatle smo se uključili na put kroz gusto trnje. Izgrebani smo izašli iz trnja, a ispred nas se prostirao veliki kameni dvorac. Bilo je maglovito i tamno. Ispred ogromnih vrata nalazio se drveni štap. Osjećao sam potrebu da ga uzmem. Zgrabio sam ga.

Ušli smo u dvorac. Tamo smo se oči u oči našli s velikim čudovištem. Kad sam ga bolje promotrio, prepoznao sam ga. To je bio moj crtež iz četvrtog razreda! Nikad ga ne bih mogao zaboraviti. To je bio moj najljepši rad koji sam ikad izradio. Posložio sam sve dijelove zagonetke! Ovaj je svijet izrađen od svih mojih crteža. Samo što je sve uvećano. Skener je služio za kopiranje crteža u Velosvijet. Sada znam zašto su svi crteži nestajali tamo! Netko je koristio moju maštu za stvaranje ovog svijeta!

Topao i smrdljiv dah čudovišta odvratio mi je pažnju. Mi smo bili brojniji, ali on je bio velik - kao svi mi skupa puta deset, čak i sto puta. Krenuli smo u borbu. Okružili smo ga i lako srušili na pod, jer, je imao tanke nožice. To mu je bila mana. Branio se svojim oštrim rogovima i dugim repom. Svi su se umorili i nisu više ništa mogli. Čak sam i ja počeo popuštati. Tada sam čuo tužni vapaj Puffija. Skupio sam snage, uzeo onaj štap koji sam ranije našao i probio srce opakog čudovišta. Velosvjetom je prošao ledeni val. Sve se zaledilo. Vani je počela velika snježna mečava. Hladno srce poraženog čudovišta prosulo se po cijelom Velosvjetu. Uzeo sam Puffija u naručje i svi smo izjurili iz dvorca. Tijelo mu je bilo ledeno i tresao se. Stigli smo do raskrižja i stali. Upitao sam Feniksa:

- Zašto smo stali?
- Mi ne smijemo blizu granice, morat ćete nastaviti sami - odgovorio mi je.

Bez riječi, trčećim korakom nastavio sam se kretati prema portalu. Puffijevo je tijelo bilo sve hladnije. Sve se više tresao. Dok smo bili nadomak portalu, šapnuo sam mu:

- Drži se, mali.

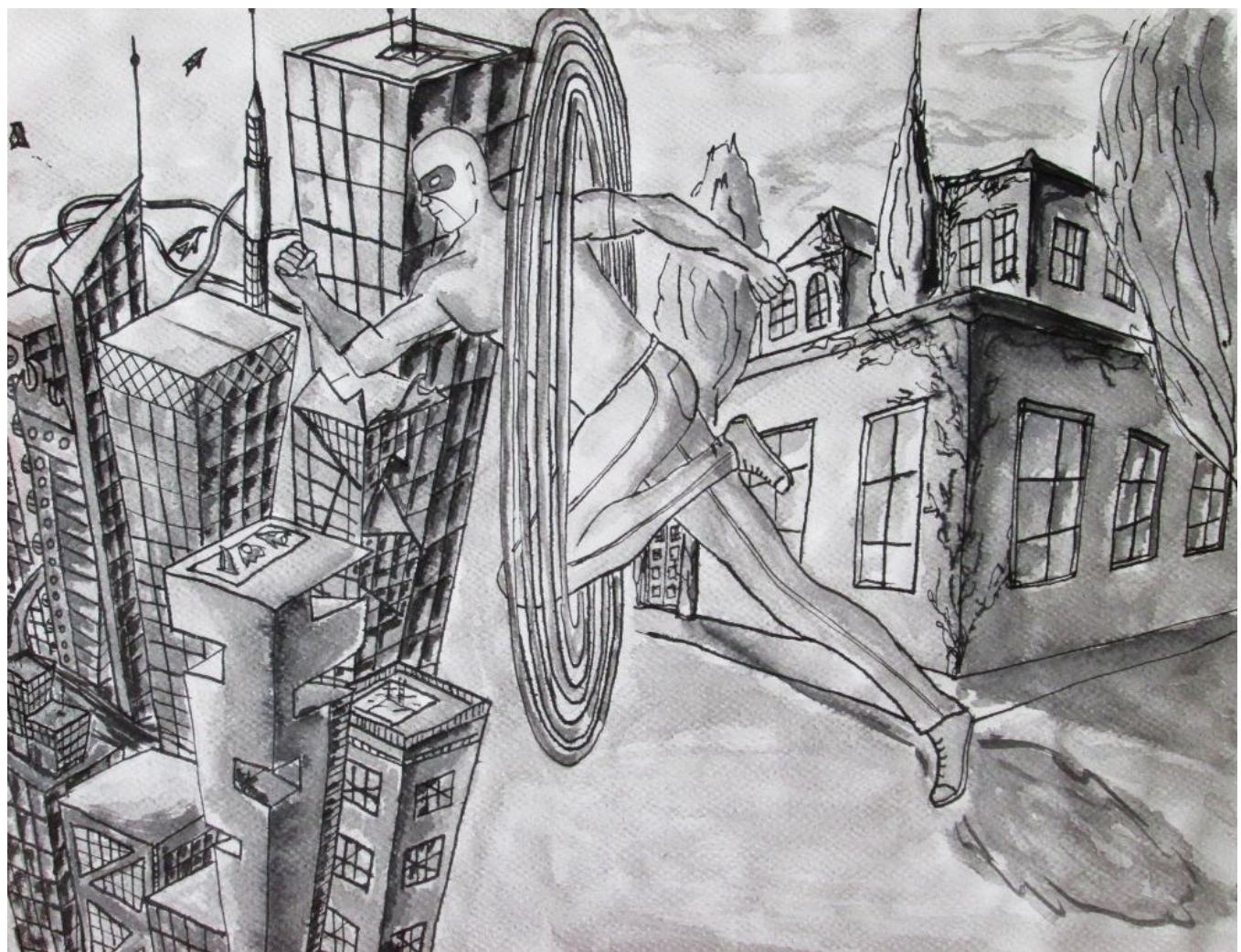
Puffi mi je uputio tužni pogled. Pao sam na koljena. Suze su mi potekle po licu. Zatvorio je svoje velike umiljate oči. Tijelo mu je bilo još hladnije, ali se više nije treslo. Ušao sam kroz portal i položio Puffija na pod. Uhvatio sam prvu stvar koja mi se našla pri ruci. Bilo je to ogledalo. Razbio sam ga naletu plača.

Odjednom se skener zapalio. Uzeo sam crtež čudovišta te ga zapalio. Odlučio sam Puffiju priuštiti pošteni pokop. Nedostajao mi je.

Nekoliko sam dana kod kuće bio tih i samozatajan. Pokušavao sam zaboraviti sve o

Velosvijetu. Ali, mučile su me tri stvari - otkad mi imamo podrum, otkud se pojavila ona zlatna kutijica i tko je upravljao strojem koji moje crteže kopira u drugi svijet???

No... to je potpuno druga priča, u potpuno drugome svijetu.

Skok kroz vrijeme

Maja Perak, 8.r., OŠ August Cesarec, Ivankovo

Škola za vremenske putnike

Nikola Puhin

8 r. I. OŠ Vrbovec, Vrbovec

Voditelj: Jozefina barić, prof

Dopustite mi da Vam ispričam priču, no upozoravam Vas: ne pričicu, jer takvo što ne može se upisati ni u koju knjigu, slikovnicu ili enciklopediju. Ova se priča mora proživjeti i osjetiti. Ja sam ono što sve drži zajedno, u cjelini, ja sam poput dobrog vrućeg ljepila iz pištolja za ljepilo. Ponekad nemilosrdno i grubo, a ponekad pak melankolično i ljupko. Jedina stvar koju morate znati o meni jest *da ja ne marim*. Ni za što. Ni za vaše probleme, ljubavi ni brige. Ja ne marim. Naposljetku sve to jednom prođe, čemu onda briga? Sve je prolazno i relativno, osim mene. A ja? Ja sam vrijeme.

Sjećam se tog dana kad sam ga prvi put vidiо. Bio je studeni. Teške, bolne kiše prale su ulice njegova grada. A oblaci olovni i impozantni gužvali su se krotko pulsirajući i stupajući amo-tamo. Njegove vodenaste oči posivjele od okoline gledale su nepregledne vizure betonskih blokova na sjeveru. Koračao je polako sa velikim ruksakom na leđima. Više ne znam njegovo ime, možda nisam ni znao, no to ionako nije važno. Važan je trenutak makar desetak sekundi. Taj dan nije mogao ni

naslutiti svoju daljnju sudbinu, ono što sam ja znao od njegova dolaska na ovaj svijet. No da, taj je dan bio presudan, tad je sve počelo, siguran sam. Da je samo malo promotrio način na koji su teške kapi klizile po prozorima ili popločeno tlo puno koraka, znao bi što ga čeka. No, ne, nije znao. Pun dječje nevinosti i slatkog neznanja, primio je hladnu kvaku na ulazu u kuću i zakoračio unutra.

Zapitate li se ikad kako se satovi poklope baš svaki dan u isto vrijeme, isti drhtaj olovnih kazaljki? Prvo da Vas ispravim: nije zato jer tako mora biti, nego jer ja tako želim. A ipak, koliko god moćno bilo, ne mogu sve sam, toliko trenutaka, kako bih sve napravio sam? Zato postoje oni. Oni za koje ne znate da uopće postoje, ali, oh, vjerujte mi da itekako postoje. Zbog njih živite, dišete; u trenutku. Zbog njih sve teče po redu i smislenosti, sve je skladno. A oni? Oni su vremenski putnici.

Stajao sam u mračnom kutku prostorije, ili sam sjedio? Nisam baš posve siguran ni je li bilo mračno. No, to ionako nije bitno. Bio sam tamo, to jest bitno. „Slušaj,

došlo je vrijeme za to, da ti sve objasnim, hajde, dođi, sjedni!“ govorila mu je majka potihom, polusuznih očiju, rukom prolazeći kroz gustu sjajnocrnu kosu. „Ma ne, mama. Sad mi je matematika jasna. Ne moraš mi ju objašnjavati,“ on je rekao također ne preglasno, s blagim osmijehom u kutu usana. Ona se isto nasmiješila pokušavajući tako istjerati zabrinutost koja se uvukla u svaku boru njena lica. Nije joj išlo, rekla je: „Ludice, ne radi se o matematici. Ne, dušo. Ti znaš da ti nikad nisam pričala o tvom ocu. Eh, pa sad je došlo vrijeme da ti neke stvari postanu jasne. Tvoj otac je vremenski putnik, zapovjednik je vremenske garde. Znam, sve ti zasigurno zvuči suludo, ali istina je. A sad ga imaš priliku upoznati, zakoračiti u taj nestvarni svijet daleko od realnosti. Slušaj me, Timi, u sebi nosiš kap Rijeke vremena. Timi, ti si vremenski putnik.“ Tople suze prokolale su joj obrazima baš kao i sljevovi krvi u žilama. Sjene njene burne prošlosti zatamnile su jecajima jednu stranu njena lica, a sada od nje uzimaju i njenog sina. Ramena su joj se počela tresti, a usna bolno podrhtavati. Bez sumnje, bila je shrvana.

Od početka svega. Svemira i Zemlje. Prostora, a i mene samog. Tad počinje nauk o vremenskim putnicima. Kad se točka beskonačne gustoće raspršila, a eksplozija je satkala sav prostor i mene. Razlila se Rijeka vremena. Prolila se čitavim Univerzumom. Raspršila na tisuće kapi. Jedna kap pala je u zjenicu oka Ariusa. On je bio prvi vremenski

putnik, od njega je sve počelo. No on i nije toliko bitan. Bitan je trenutak kad je sve to zapravo počelo. Od tad se rađaju vremenski putnici; oni koji uz svojih pet litara krvi kao i svaki čovjek imaju još i kap Rijeke vremena; oni odlaze u školu, na kraju Svemira, gdje se kroje sudbine, čuvaju trenutci kao staklenke pekmeza u bakinoj smočnici, tamo ste svi Vi.

Kad sam ga drugi put video, nije puno prošlo od onog kišnog dana. Nebo je bilo prazno, neke čudne bljedunjave boje svježeg jogurta, a hladni je vjetar goropadljivo mrsio njegovu kuštravu kosu, suze i misao na bolnu istinu, na odlazak. Od doma. Od majke. Od svega što je do tad znao. No, oprostite mi, to ionako nije bitno. Bitan je onaj tužan, uplakan pogled s prozora, snažan zagrljav i trenutak. To je bitno. I ja sam bio tamo. Stajao sam nad tim malim dječakom i tješio ga, pa barem sam pokušavao. Iako on to nije znao. No, bio sam tamo. Učinio je ono što mu je jutros rekla majka. Šćućurio se uz staro deblo iza njihove male trošne kuće. Ja sam mu prišao i nježno ga zagrljio, osjetio ubrzano kuckanje njegova srca i vlagu i težinu njegovih suza. Uskoro, bili smo tamo. Ono uplakano lice ostalo je zalijepljeno za hladno prozorsko staklo. Posivjelo od boli i shrzano od okusa samoće.

Nije on bio prvi kojeg sam odveo do Škole za vremenske putnike, osjetio njegove otkucaje srca. Sve, baš sve iste okolnosti, taj put i još tisuću puta prije. No, bez sumnje, on

je bio poseban. Pogledao sam njegove sive, vodenaste oči i shvatio da je on taj. Ni ja više ne mogu. Znam, zvuči suludo, ali čak i ja, vrijeme, slabim i starim. Kako ironično, zar ne? Jedno vrijeme stari. Ali tako jest. Počeo sam mariti, zaustavljati se zbog vas. Ljudi. Nemojte se uvrijediti što vas spominjem tako osorno i u ne baš lijepom kontekstu. Ali, jednostavno, moja zadaća nije da stajem. To je znak da odem i da dođe novo vrijeme. Stojeći s njim ispred velike, zrcalne zgrade, Škole za vremenske putnike, shvatio sam da je tu. On. Novo vrijeme. Novo vrijeme. Novo ja.

Škola za vremenske putnike upijala je lijeno ljetne zrake sunca tog dana kad je pala konačna odluka. Zapravo, nisam siguran u to da je bilo ljeto i da je sjalo sunce, no znam da je to bio taj dan. Tad sam ga video treći put, nakon dosta godina. Od malog dječačića kuštrave kose i velikih vodenastih očiju izrastao je u najboljeg učenika naše škole, pogleda titrava i mlada, no ipak tako mudra i ponosita, bez pogovora; Timi je bio spreman.

„Da, Vrhovni Suče. Siguran sam, najbolje i sam znam da više ne mogu. Previše se zaustavljam, stajem, čekam i marim. A Rijeka treba teći, nama trebaju um i snaga koja će biti nepokolebljivi putnik koji će koračati, dalje. Dalje, bez obzira na sve, a to je Timi,“ završio sam dosta glasno uzdahnuvši polustisnutih očiju, gledajući priliku sijede kose u sjajnoj odori. Prostorijom se širio moj glas i

napetost u koncentričnim krugovima, ovo je vjerojatno moj zadnji sastanak u Vrhovnim Dvorima. Sudac je uzdahnuo, blagim se pokretom ruke počešao po prosijedoj bradi i, uz titravi smiješak, rekao : „U redu, ako je takva odluka. Znači, na Timiju je da položi još test Konačne Kušnje i s tobom je i službeno gotovo.“ Promukle riječi njegova hrapava glasa poput brusnog papira, ošinule su me poput stotina malih iglica, ravno u leđa. „Konačna kušnja, zaboga, Timi ne smiješ me iznevjeriti.“

Mislim da je vrijeme da Vam već jednom otkrijem: bit ove priče je da naučite. Shvatite već jednom, Vi ljudi, nikad ne znate razlučiti bitne stvari. Nije bitno godišnje doba, prognoza, emocije. Bitan je trenutak. Djelić milisekunde. Treptaj oka. Bitno je da jeste, tamo gdje već trebate biti. U trenutku, makar kratkom, da postojite i živite; u trenutku, to je ono što trebate znati da budete vrijeme. Znam, razočaravajuće jednostavno; samo trenutak. Kako moćna riječ.

„Sestro, brže, brže, još jednom! Reanimacija, brže, brže! Izgubila je već dovoljno krvi! Pa pokrenite se dovraga!“ liječnik je rastreseno, znojnog i raspuknutog lica, skakutao po operacijskoj Sali, poput zeca ovisna o kofeinu. Bjelina njihovih kuta i bolan bolnički miris. Jedna starija žena s licem ispisanim godinama u nesvijesti je ležala na tvrdom bolničkom krevetu. Jedna mlada, dosta smušena medicinska sestra, Timi i ja. Bili smo

tamo. „ Ne, ne smijemo je izgubiti, ne! Još samo malo vremena, to je sve što nam treba!“ liječnik je panično pokušavao oživjeti već napola mrtvu ženu. Linija njenog pulsa bivala je sve ravnija i ravnija. „ Još samo malo vremena?! Što si taj drznik dopušta, misli da je to tako jednostavno?!” misli su mi se žustro gurkale glavom i zborile svaka sama za sebe. Timi je šutio i gledao, bolna, krvava i iscrpljena pogleda. Što će učiniti? Ako barem malo zastane, pao je test Konačne kušnje. Tu sam, Timi. Uvijek sam bio. Timi se okrenuo prema bijelim vratima suspregnuvši suze. „ Nema više vremena. Rijeka mora teći. Mama, bio sam tu, i sad sam, uvijek sam bio. U svakom trenutku. To je jedino bitno, oduvijek je i bilo. Trenutak.“ Timi je izišao van duše iscijepkane poput drva za ogrjev i suhih, hladnih usana. Vrata se zalupe. Bolna, bijela vrata. Plusirajuća se linija miri. Potpuno. I stane. Zauvijek.

Timi nije pao, čak se nije ni spotaknuo. Nikad. Ali više nije na meni da pričam, netko će ovu priču nastaviti. Ja sam s njom gotov. Sad je došlo novo vrijeme. Ja sam se ionako dovoljno napričao.

„Svi smo mi samo putnici u natrpanom životnom vlaku. Prolazni. A naš vagon je trenutak.“

Ime autora ovog citata ionako nije bitno.

Iako mislim da možete naslutiti tko je.

Dopustite mi da Vam ispričam priču, no upozoravam Vas: ne pričicu, jer takvo što ne može se upisati ni u koju knjigu, slikovnicu ili enciklopediju. Ova se priča mora proživjeti i osjetiti. Ja sam ono što sve drži zajedno, u cjelini, ja sam poput dobrog vrućeg ljepila iz pištolja za ljepilo. Ponekad nemilosrdno i grubo, a ponekad pak melankolično i ljupko. Jedina stvar koju morate znati o meni jest da ja ne marim. Ni za što. Ni za vaše probleme, ljubavi ni brige. Ja ne marim. Naposljetku, sve to jednom prođe, čemu onda briga? Sve je prolazno i relativno, osim mene. A ja? Ja sam vrijeme. Moje ime je Timi, zapravo, da budem iskren, to je više moj nadimak. Zovem se onako kako Britanci kažu vrijeme. Moje ime je Time. No, to ionako nije toliko bitno. Bitan je trenutak. Ovaj sad. Ovih desetak sekundi kad ste shvatili da je sve, baš sve, oduvijek imalo smisla.

Vampir s Velebita.

Ivana Žužić

4 r. Gimnazije Andrije Mohorovičića, Rijeka
Voditelj: Goran Krapić

Vani je fijukalo jugo. Svijalo je stabla i lomilo grane. More je bilo zakuhalo. Valovi su se napadački obrušavali na obalu i prskali slamajući svoje kreste o rivu. Većina Senjana bila je u svojim kućama, nitko nije izlazio, osim ako je morao.

U krčmi Kod Paula nekolicina mornara još je kartala briškulu. Baš su se bili posvadili oko toga kako Bepo gleda drugima u karte kad su se vrata otvorila s treskom i vjetar je u sobu unio slane morske kapi. Svi prisutni okrenuli su se prema vratima. Nitko nije mogao prepoznati pridošlicu s kojeg se cijedila voda. On je nemoćno zakoračio u prostoriju i srušio se. Dva krupna momka posjela su ga na klupicu i umotala u flanelastu deku. Paul mu je dao kuhanog vina da dođe k sebi. Pridošlica je bio starac zarastao u bradu sa zlatnim rinčicama u ušima. Njegove naborane ruke bile su prošarane neobičnim tetovažama. Cijela krčma okupila se oko njega.

– Frane, jesli li to ti? – upita Bepo stranca. – Mislili smo da si poginuo u Americi.

– Jesam, prijatelju. Bila je to užasna noć, – protisne stari Frane – mislio sam da će poginuti. Kad sam pao s broda, more me

iznijelo na brazilsku obalu. Uspio sam ondje prodajući one njihove čudne beštije. Nabavio sam drugi brod i vratio se. I beštije sam ponio, ali evo... opet se sve ponovilo. Ova noć je bila još gora. Sve je propalo. Jedva sam spasio glavu...

– Ma ne muči se, prijatelju, prošlo je, sada si doma. – utiša ga Bepo pružajući mu zdjelu juhe. – Pusti ti te beštije, bitno da si se zdrav vratio. Tvoja Zora te još čeka.

– Ne znaš ti ništa, Bepo, nisu ti ovo domaće beštije... – reče Frane.

Vjetar je i dalje divljao. Nosio je sa sobom lišće, grane, krpe i prašinu. Sve je vitlalo u zraku. Počela je i kiša. Jedna mala crna krpa bila je izbačena iz mora na obalu i... počela se micati. Malo crno biće nije se uspjelo ni uspraviti, a već ga je vjetar odlijepio od podlage i ponio u nebo. Sijevalo je, a malo crno biće klepetalo je krilima zasljepljeno bljeskovima, uplašeno grmljavnom. Činilo se da uspijeva steći kontrolu nad svojim letom, ali tad je oluja prerasla u nešto neviđeno. Osim razgranatih munja koje su parale nebo kao zlatne pandže, pojatile su se i neobične kuglaste munje. Jedna od njih udarila je ono

мало crno biće i ono je ostalo bez svijesti te ga je vjetar ponio daleko od rive i Paulove krčme, daleko od njegova nesuđenog vlasnika Frane, na obronke Velebita.

Blijeda djevojka nadzemaljske ljepote sjedila je u starom pastirskom zaklonu slušajući kapi kiše i fijuk vjetra. Iako je bila u laganoj lanenoj haljini i bosa, činilo se da joj nije hladno. Vjetar ju je uspavljivao te je napisljeku zadrijemala naslonjena na zid. Odjednom ju je probudio mukli udarac o drvena vrata zaklona. Izvirila je van i ugledala malog crnog šišmiša s opečenim krilom kako leži oboren na zemlju. Naivnom promatraču šišmiš se ne bi učinio posebnim, no ona je osjećala da to u što gleda više uopće nije šišmiš. Unijela ga je u zaklon i pregledala. U svojih tisuću godina upoznala je sve životinje Velebita, no ovakvu nije još srela. Izvukla je neobične trave iz svoje torbe i zaliječila mu krilo. Ostala je bđeti uz njega cijelu noć. U ranu zoru rana na krilu bila je zacijeljela, ali krilo je osim toga postalo ruka, a šišmiš čovjek. Kad se počeo buditi, djevojka je zadovoljno ustala. Čovjek je jedva uspio razabrati njezin lik, a nje je već posve nestalo. Shvatio je da ona nije bila obična djevojka i da ga je upravo ona spasila. Osjećao se preslab da bi ustao, pa je ostao ležati još neko vrijeme.

Nalazio se na ležaju od slame pokriven nekom starom dekom. Izvukao je ruke ispod deke. Spoznaja da ima ruke šokirala ga je. Nije se sjećao događaja od prošle noći i nije mu bilo jasno kako je postao jedno od onih bića

koja su ga lovila po prašumama njegove domovine. Pored sebe našao je hrpu bobica te ih je kušao. Bile su vrlo ukusne, pa ih je sve pojeo. Od njih se osjećao mnogo bolje, te je ustao. Shvatio je da nema odjeće na sebi i po prvi put u životu pomislio kako bi se mogao odjenuti. No djevojka je već predvidjela da bi mogao to poželjeti. Pokraj mjesta na kojem je ležao, našao je košulju i hlače. Htio je uvježbati hodanje, pa je izišao iz kolibe. Osjećaj je bio čudan. Do sad nikad nije stajao uspravno. Nova perspektiva bila je slična onoj koju je doživljavao leteći, ali hodajući se nije mogao kretati brzo, koliko je htio. U početku je udarao u predmete jer više nije mogao spoznavati prostor prema odbijanju zvuka. Jedina promjena koja mu je pomagala u kretanju bio je ljudski vid kojim je mogao gledati po danu. Šetajući velebitskim stazama, zalutao je i nije se više znao vratiti natrag na mjesto s kojeg je krenuo.

Dan je već bio na izmaku kad se umorio i odlučio sjesti. Tada su se iza njega začuli koraci. Neki su ljudi nosili drva šumskom stazom. Odlučio ih je slijediti iz daljine da bi video kamo su se uputili. Govorili su vrlo neobičnim jezikom koji nije razumio. Neugodno su ga podsjećali na čovjeka koji ga je ulovio i odveo iz njegova zavičaja. Život u prašumi bio mu je divan. Bilo je voća i mušica u izobilju, a njegova špilja bila je udobna i mirna. Onda su došli ti ludi dvonošci i počeli hvatati životinje kao atrakcije. Neki od njih čuli su priču domorodaca o šišmišima dugih zuba koji sišu

krv dvonožaca dok spavaju i očito su pomislili da je on takav šišmiš, da je ono što su došljaci nazivali vampirima. On jest bio vampir, ali voćni. Njih nije zanimala razlika. Ulovili su ga danju dok je spavao i strpali u kavez. Na putu iz Brazila nisu ga hranili. Većinu je puta proveo u nesvjestici zbog gladi. Uz njega su bili ulovljeni i drugi šišmiši, no oni su putem uginuli. Sjećanje na tu patnju budilo je u njemu mržnju prema tim praznovjercima.

Ljudi su nekamo nestali, a kroz sumrak počeli su se nazirati obrisi kuća u daljini. Šišmiš nikad do sad nije video takve nastambe i nije znao što su. Oprezno im se primicao sklanjajući se u šikari. Jedna od kuća na rubu sela imala je voltu koja ga je podsjetila na njegovu špilju, pa se, nastojeći da prođe neopažen, zavukao u nju. Prvi put nakon dugo vremena osjećao je da je na svom terenu. Njegovo kretanje ipak nije bilo toliko neprimjetno jer je u mraku porušio daske koje su bile naslonjene na zid iza njega. Zastao je i osluhuuo u strahu da ga je netko čuo.

– Ma ki je to? – začu se s gornjeg kata.

Srce mu je počelo lupati, znao je da će ako izide na otvoreno i pokuša pobjeći sigurno biti viđen, pa je riskirao i ostao na mjestu. Koraci su odzvanjali kamenim stepenicama. Žena s petrolejkom pojavila se pred otvorom volte.

Čim ga je uočila, vrissnula je: – Lopov!

Prodoran ga je vrisak prestrašio i na njegovu licu pojavila se životinjska grimasa. Pokazao je zube.

Žena je kriknula: – Vampir! – i odjurila u kuću.

Od njegova prijašnjeg oblika ostali su mu šišmišji očnjaci. Pobjegao je glavom bez obzira. Trčao je istom stazom kuda je i došao dok su se posljednje zrake sunca povlačile iza Učke. Pao je potpuni mrak i on je shvatio da se odjednom kreće mnogo brže. Letio je. Opet je bio šišmiš! Njegovo oduševljenje narušila je mreža koja ga je poklopila.

Udaljavao se od staze truckajući se na nečijim leđima. Pokušao je rasparati mrežu krilima i oslobođiti se. Nije išlo.

– Budi miran, ne boj se. – obrati mu se nježan glas osobe koja ga je nosila.

Nije razumio jezik, ali shvaćao je što mu želi reći, pa se primirio. U njezinoj nježnosti prepoznao je djevojku koja ga je spasila prošle noći. Nošen u mreži, prošao je kroz šumu i došao na planinski proplanak u podnožju velikih golih stijena. Iza šume se u daljini prostiralo more. Iako je sada opet bio u tijelu šišmiša, i dalje se osjećao izmijenjeno. Počeo je svijet gledati drugim očima. Bilo mu je žao što je uplašio ženu u selu. Djevojka je konačno stala. Premjestila je mrežu s leđa u ruke pred sebe, pa je šišmiš video da se nalaze pred špiljom u stijenama. Uvukla se kroz otvor špilje i spustila mrežu na pod. Prošaptala je nešto nerazumljivo i dotakla granje u kutu špilje. Dok je prolazila rukom po granju, iz njega je nicao plamen. Vatra se rasplamsala i špilja se obojila drhtavim narančastim tonovima. Šišmiš je obasjan plamenom ponovno postao čovjekom,

a mreža oko njega se raspukla. Ostao je stajati pred djevojkom bez riječi. Ona mu se ohrabrujuće nasmiješila. Iako nije znao što je ljudski osmijeh, čim ga je vidio, šišmiš ga je prepoznao kao nešto dobro.

Uzela ga je za ruku i on ju je poslušno slijedio do dna špilje gdje se nalazila improvizirana kuhinja. Tamo ga je posjela na stolac i počela raskopavati škrinju na podu. On ju je očarano pratilo pogledom. Iz nje je izvukla ogrlicu s drvenim privjeskom u obliku cvijeta. Stavila mu ju je na vrat i upitala:

– Razumiješ li me sad?

– Da. – odgovori on instinkтивno, iznenađen svojim glasom.

– Tko si ti? – upita ju.

– Ja sam Vila Velebita. – odgovori mu ona. – Ja sam čuvarica ove planine, nastala sam davno od sunčanih zraka što su obasjavale ovdašnje obronke. Moje sestre i ja bili smo dio starog vremena, kad su ljudi poštivali planinu i kad je bilo magije svuda u svijetu. Mojih sestara više nema, a ja sam kao najmlađa, još uvijek ovdje, kao posljednja vila. Neke od mojih sestara pohvatili su Turci, neke su umrle od žalosti kad su im posjekli najdraže drveće, a neke su postale smrtne zaljubivši se u ljudi. Sada više nigdje nema vila. Nekoć smo moje sestre i ja slobodno lutale šumama i zadirkivale pastire. Igrale smo se s djecom jer su jedino ona bez čuđenja prihvaćala naše postojanje. Kad su odrasla, uvjerila su se da su igre s nama bile samo dječji snovi. Vremena su se promijenila i sada moram jako paziti kada

izlazim. Ljudi se osjećaju moćnjima i nemaju više strahopštovanja. Ne prezazu ni pred čim kako bi stekli novac i sigurna sam da bi me ulovili i prodali kao atrakciju da imaju priliku.

– A tebi će biti još teže nego meni, – nastavi ona – za razliku od vila kojima se dive, vampiri u ljudima bude razuzdani strah. Ti nisi onakav vampir od kakvih oni strepe, ali dok to ne znaju, pokušavat će te ubiti. Nije dobro što si se pokazao u selu. Zbog tvojih zubi i pretvaranja u šišmiša kad padne mrak, oni će vjerovati da si onakav vampir za kakvog su čuli u pričama. Bojat će se da ćeš im popiti krv. Nećeš imati prilike objašnjavati da im ne želiš zlo jer ćeš prije nego zaustiš već biti mrtav.

– A što se to dogodilo sa mnjom? – upita bivši šišmiš.

Ona promisli neko vrijeme pa odgovori: – Teško je reći. Nisam nikad vidjela nekoga sličnog tebi. Na tebe je očito djelovao dio one magije što je još preostala u svijetu. Ti si bio šišmiš, a sada si čovjek. Vjerujem da si već i sam shvatio da više nikad nećeš biti pravi šišmiš. Sve više se mijenjaš. Nisi još sasvim postao čovjekom, ali nadam se da ćeš što skorije postati, za svoje dobro. Ova ogrlica koju sam ti dala pomoći će ti da razumiješ ovdašnji jezik, a uskoro ju više nećeš trebati jer ćeš ga i sam naučiti. Preporučujem ti da ostaneš sa mnjom dok se ne budeš mogao oputiti da živiš s ljudima, naravno, ne ovima koji te smatraju vampirom.

– Živjeti s ljudima? S tim zločincima?

Ne! – pomisli šišmiš, no suzdrži se od komentara. Znao je što želi. Želi ostati s njom.

– Imaš li ime? – upita ga Vila.

– Nemam, nikad mi nije trebalo. – odvrati šišmiš – Hoćeš li mi ti dati ime?

– Hoću, – odgovori ona sa smiješkom – zvat ćeš se Tomo.

Tomi se njegovo ime već sviđalo i zbog njega se osjećao još više čovjekom.

U Zorinoj kući nije se spavalо. Umjesto da bude zaokupljena radošću zbog povratka svog muža Frane, ona je bila potpuno pod dojmom susreta s vampirom. Pričala je cijeloj obitelji što je vidjela i još je preuveličala događaj.

– Ovako me pogledao – pokazivala je ukućanima – i već me htio ugristi kad sam ga ja šakom u glavu, evo, ovako! – demonstrirala je ona na svom šogoru koji ju je pokušavao u tome sprječiti.

Ujutro je nastavila prepričavati događaj svima u selu.

– Ma, luda babo, ča to pričaš? – nasmije joj se susjed Mate.

Frane pak mrko prozbori: – Nije ona to izmisnila. Za sve bih mogao ja biti kriv.

– Ma ča je tebi, Frane, more bit da su ti naškodile sve te godine na moru? – naruga mu se Mate.

– Ne znaš ti što sam ja vozio na brodu, Mate... – nastavi Frane – Vozio sam neke lude beštije, neke pipištrelе, neke... vampire.

– A?! – zine Mate u čudu.

– Nisam lud, istina je, pričali su mi za njih da piju krv ljudima u snu. Ja sam ih htio uloviti i prodati da moja Zora ne živi više ovako, da mi bude kao kneginjica. Trebao sam znati da to neće biti dobro. – uzdahne Frane.

Odjednom se više nitko nije smijao.

Prošlo je pola godine. Tomo se sve rjeđe noću pretvarao u šišmiša. Svidio mu se život čovjeka. Navikao se živjeti u Vilinoj špilji iz koje ga Vila nije puštala daleko, da ga ne spazi neki čovjek. Dalje od proplanka pred špiljom teško je mogao otici nakon što više nije mogao letjeti. Na proplanak se mogla uspeti samo Vila jer je padina bila prestrma. Vila mu je nabavljala bobice i med za hranu, a ona sama pila je rosu i živjela od Sunčeva svjetla. Znao je da će ga uskoro poslati da živi s ljudima i bio je tužan zbog toga. Bilo je samo pitanje vremena kad će mu i zubi otupjeti pa neće biti opasnosti da ga netko ubije zbog straha od vampira.

U selu je strah od povratka vampira s vremenom sve više rastao. Mještani su plašili jedni druge pričama o tome što bi im vampir mogao učiniti ako se vrati, a neki su tvrdili da su ga i vidjeli blizu sela. Počeli su se plašiti i najobičnijih šišmiša. Frane je zaključio da se moraju jednom zauvijek oslobođiti vampira, te je sastavio četu seljana za borbu protiv njega. Četa je jednog jutra krenula u pretragu šume s namjerom da ne stane dok ne pronađe i ubije neprijatelja, pa makar ga morali tražiti do samog vrha Velebita.

Tog jutra Vila je otišla u potragu za bobicama i ostavila Tomu u špilji. On je, ostavši sam, intenzivno razmišljao kako da ipak ostane s Vilom. Zavolio ju je i ničije tuđe društvo ne bi mu je moglo zamijeniti. Petljajući privjesak svoje ogrlice oko prsta, došao je na ideju da joj pokloni buket cvijeća. Tek što je to smislio, izjurio je na proplanak. Razočarao se kad je video da tamo nema cvijeća. Pregledao ga je uzduž i poprijeko, ali ništa, a na stijeni sama golet. Odlučio je potražiti cvijeće drugdje na planini. Vjerovao je da mu se ništa ne može dogoditi jer ga nitko nije došao tražiti već punih pola godine, pa zašto bi sad?! Vila ionako neće primjetiti njegov nestanak jer će se on vratiti prije nje. Uzeo je konopac iz špilje i svezao ga za stijenu uz rub proplanka. Držeći se za konopac i oslanjajući se na stabla u šumi, spustio se na pašnjak. Tamo je bilo divna cvijeća i ostao ga je brati dok nije skupio cijeli svežanj.

Tišinu i mir pašnjaka prekinuo je pucanj. Za dlaku je promašio Tomu koji je iznenada osjetio isti onaj strah kao kad je bio ulovljen u Brazilu. Čvrsto stežući svoje cvijeće, Tomo se dao u trk prema svom zaklonu gdje će se uspeti uz konopac i nitko ga više neće naći. Za njime je krenula lovačka hajka. Kad je već bio nadomak šume, sustigao ga je pas i prepriječio mu put prema zaklonu. Tada se sjetio da ne smije dovesti ljudi do Viline špilje i promijenio je smjer. Pas ga je uto sustigao i ugrizao za nogu razderavši mu nogavicu. To mu je malo otežalo trčanje, ali je uspio doći do podnožja

jedne litice uz koju se odlučio uspeti. Bio je već pri vrhu litice kad je odjeknuo pucanj iz podnožja, a rame mu je probola oštra bol. Zadnjim snagama uzdigao se na istaku u stijeni i legao na nju. Kad su seljani vidjeli da je klonuo, smatrali su da je njihov zadatak uspješno obavljen, a kako do njega nisu mogli, ostavili su Tomu da umre na stijeni. On je ostao bez svijesti, ali je i dalje grčevito držao cvijeće za Vilu.

Otvorio je oči i video plavo nebo bez oblaka nad sobom. Nad njega se nadvilo Vilino lice. Bio je opet na Vilinu proplanku.

– Zašto si to učinio? – upitala je kroz suze.

On joj nije imao snage odgovoriti, samo joj je pružio cvijeće. Ona ga je primila i još jače zaplakala. Znala je da mu nije preostalo još mnogo vremena. On je skupio snagu i rekao: – Želio sam ti zahvaliti, želio sam ostati s tobom.

– Ne mogu mnogo učiniti za tebe, preteško si ranjen da bih te mogla izlijeciti, ali mogu učiniti da zauvijek ostaneš sa mnom.

Tomo kimne pristajući. Ona ga tada primi za ruku i zapjeva tihu pjesmu na starom zaboravljenom jeziku vila. Prestalo ga je boljeti. Osjećao je olakšanje i blaženu sreću. Polagano je nestajao kao dim odnesen vjetrom, a iz tla pod njim nicala je biljka debelih voštanih listova i cvjetova zlatnih kao sunce.

Te večeri, kao i svake sljedeće, Vila je dolazila sjediti kraj svoje velebitske degenije i promatrati zalazak sunca.

Rock zvijezda iz 2115. g.

Lara Beata Tomičić, 6.r., II. OŠ Varaždin, Varaždin

Zemlja čudesa

David Bartol Bartulović, 2.r., OŠ Bijaći Kaštel Novi, Kaštel Štafilić

IPADIRGŠEJK